

KVALITETSDEKLARATION

Kostnader och intäkter i det storskaliga skogsbruket 2018

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske.

Statistikområde

Produktion i skogsbruk.

Produktkod

JO 0307 SM 1701.

Referenstid

Helår 2018.

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam användbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att med rimlig precision beräkna kostnader för ett antal skogliga åtgärder. Redovisning i form av enhetskostnad (viktade genomsnittspriser i kr/m³, kr/ha eller kr/m) sker för norra och södra Sverige och för följande skogliga aktiviteter; föryngringsavverkning, gallring, markberedning, hyggesrensning, sådd, plantering, hjälpplantering och röjning.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken är den enda i Sverige. Behovet av statistiken torde därför vara stor i syfte att följa kostnadsutvecklingen av olika åtgärder i skogsbruket.

Kostnadsstatistiken används av näringsidkare inom skogsbruket och skogsindustrin. Skogsstyrelsen använder statistiken för allehanda ekonomiska beräkningar av skogsbruket. Bearbetade uppgifter används i Statistiska centralbyråns (SCB) kvartalsmässiga och årliga beräkning av nationalräkenskaper. Statistiken används även i internationell rapportering.

Uppgifterna används också för utredning eller andra ändamål inom skogsbruket, av regeringskansliet, på myndigheter, av forskare, etc.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar storskogsbrukets kostnader för olika skogsåtgärder på egen skogsmark.

1.2.1 Objekt och population

Rampopulationen för undersökningen är det storskaliga skogsbruket. Storskaligt avser i denna statistik ett ägande av mer än 16 000 ha eller en årlig avverkning mer än 50 000 m³.

Undersökningen är en totalundersökning av de ca 80 största skogsägarna och virkesköpande företagen. Dessa täcker totalt ca 11 miljoner hektar produktiv skogsmark i Sverige. Detta motsvarar ungefär 91 procent av all produktiv skogsmark som ägs av andra än enskilda markägare.

Insamling av uppgifter sker för avverkning, skogsvård, skogsbilväghållning och övrigt. Kostnaden för utförandet enligt intern bokföring insamlas. Även kostnaden för förvaltning inhämtas.

1.2.2 Variabler

Följande variabler med respektive mätenhet(-er) insamlas:

- Produktiv skogsmark areal i 1 000-tal ha
- Del 1. Skogsbruk
  - Virkesvolym volym i 1 000 m³f ub
  - Anskaffning SEK/m³f ub
  - Drivning "

- Skogsvård "
  - Vägar "
  - Övriga kostnader "
  - Administration "

- Del 2. Virkesförsäljning och vidaretransport (uppdelat på timmer och massaved samt tall och gran)
  - Virkesvolym volym i 1 000 m³f ub
  - Pris fritt bilväg SEK/m³f ub
  - Virkestransport "
  - Virkesmätning "
  - Vidaretransportavstånd Km

- Del 3. Drivning av rundvirke (uppdelat på föryngringsavverkning och gallring i egen eller annans skog, brand-/stormskadad skog)
  - Virkesvolym volym 1 000 m³f ub
  - Avverkning SEK/m³f ub
  - Skotning "
  - Fördelad omkostnad "
  - Andel totalentreprenad procent
  - Medelstam m³f ub
  - Uttagen volym m³f ub/ha

- Del 4. Skogsvård på egen mark

	åtgärdad areal i ha	kostnad 1000-tal SEK
- Hyggesrensning	"	"
- Markbehandling	"	"
- Hyggesbränning	"	"
- Sådd	"	"
- Plantering	"	"
- Hjälpplantering	"	"
- Röjning	"	"
- Gödning och kalkning	"	"
- Övriga skogsvårdsåtgärder	"	"
- Gemensam omkostnad	"	"

- Del 5. Övriga åtgärder på egen skog

- Föryngringsavverkning	volym i 1000 m ³ fub	
- Gallring	"	
- Förvaltning	SEK 1000-tal kr	
- Bilvägbyggnad	längd i km	kostnad i 1 000-tal SEK
- Bilvägunderhåll	"	"
- Ny-, skyddsdikning	"	"
- Dikesunderhåll	"	"
- Naturvård	"	"

1.2.3 Statistiska mått

Produktiv skogsmark areal

Volymer anges kubikmeter fast under bark, m³f ub.

Genomsnittskostnader per kubikmeter fast mått under bark, SEK/m³f ub.

Kostnad 1 000-tal SEK

Åtgärdad areal i hektar

Samtliga skattningar är viktade efter areal eller m³f ub. Det innebär att kostnadsuppgifter från uppgiftslämnare som har stor avverkning eller utför åtgärder på en stor areal även har större vikt i de redovisade skattningarna.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Uppgifterna samlas in på landsdelsnivå, vilket innebär att de företag som har verksamhet i flera landsdelar får lämna in flera enkäter. Redovisningen av resultatet görs efter röjandekontroll på Norra och Södra Sverige.

1.2.5 Referenstider

Helår 2018.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten är relativt god. De undersökta bolagen har dock olika bokföringssystem som gör det svårt att få fram helt likvärdiga uppgifter, eftersom den totala kostnadsmassan (särskilt de indirekta kostnaderna) fördelas olika mellan olika kostnadsbärare. Då samma data insamlats under lång tid påverkar detta inte de långsiktiga trenderna.

Svarsfrekvensen är god om man ser till andelen areal och rapporterad volym i. Antalet svarande har minskat genom åren, vilket till viss del beror på att företag gått samman. Tidigare publicerades drivningsåtgärder på de fyra landsdelarna men nu redovisas endast för norra och södra Sverige. Även de historiska uppgifterna har reviderats enligt denna geografiska uppdelning.

2.2 Osäkerhetskällor

Undersökningen har ett antal osäkerhetskällor. Det finns ingen enhetlig definition av storskaligt skogsbruk, var gränsen sätts bestämmer hur stort urvalet blir. I denna statistikprodukt avses att vara tydlig med att gränsen är satt vid ett ägande av mer än 16 000 ha eller en årlig avverkning mer än 50 000 m³. Gränserna är satta för att nå en tillräckligt stor mängd respondenter för att kunna publicera utan att få problem sekretesskyddade skattningar samt en avvägning mot resurseffektivitet. En del respondenter har inte svarat på enkäten vilket redogörs för under avsnitt 2.4.4 nedan.

Uppgifterna hämtas från respondenternas interna redovisning. De funktionella kostnadsslagen är inte helt jämförbara på grund av olika bokförings-principer och olika driftsystem. Många skogsbolag anlitar entreprenörer för att utföra avverkning och andra åtgärder. Kostnaden per enhet för utförandet blir då bokföringsmässigt högre på grund av att entreprenörens administration blir en enhetskostnad. Använder skogsbolagen

egna maskiner bokförs administrationen troligen som en förvaltningskostnad. Undersökningen är emellertid upplagd så att osäkerheten ska minimeras för företagen. För huvuddelen av uppgifterna måste tillförlitligheten bedömas som god.

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning av alla skogsägare och virkesköpande företag som äger mer än 16 000 ha eller har en årlig avverkning mer än 50 000 m³. Eftersom de flesta uppgifter, utom ingående skogsmarksareal och areal för skogsvårdsåtgärder redovisas per avverkad volym, per hektar, eller per meter används inte uppräkningsfaktorer för att kompensera för bortfall eller likande.

2.2.2 Ramtäckning

Det storskaliga skogsbruket avgränsas med dels en areal och även en årlig avverkning i kubikmeter. Det kan resultera i potentiell övertäckning i form av dubbelräkning av uppgifter när ett virkesköpande företag utför avverkning åt en stor markägare. Denna minimeras genom att populationen är liten och kan övervakas genom Skogsstyrelsen och Skogforsks branschkunskap. Dubbelräkningen identifieras i mikrodatagranskningen och justeras.

Ramen är skapad dels från fastighetstaxeringsregistret för arealgränsen på 16 000 ha samt avverkningsvolymerna från Biometria för gränsen 50 000 m³. Kvalitet och täckning av dessa två datakällor är därför viktiga vid skapandet av populationen i denna undersökning. Eftersom urvalet är litet kan det enkelt granskas av Skogsstyrelsen och Skogforsk.

2.2.3 Mätning

Undersökningsresultaten grundar sig på den postenkät som uppgiftslämnaren fyller i. Uppgifterna hämtas från skogsbolagens interna redovisning.

Skogsstyrelsen utför utifrån insamlade data beräkningar huvudsakligen genom att väga uppgifterna för olika kostnader mot antingen avverkad volym (gallring och föryngringsavverkning) eller åtgärdad areal. I de fall uppgift om avverkad volym eller åtgärdad areal saknas ingår inte angivna kostnader i underlaget för beräkningen.

I Skogsstyrelsens publikationer redovisas de statistiska måtten enligt följande:

1. Kostnader (SEK/m³ ub) för föryngringsavverkning, gallring och all avverkning för norra och södra Sverige samt för hela landet
2. Kostnader (SEK/ha) för skogsvårdsåtgärder för norra och södra Sverige samt för hela landet

Redovisningsgrupperna är södra Sverige (norra och södra Norrland) och södra Sverige (Svealand och Götaland). Avverkningsformer är föryngringsavverkning och gallring. Åtgärder och arbeten enligt ovan. Kostnaderna avser åtgärder utförda på egen skogsmark. Även brand- och stormskadad skog ingår i statistiken

2.2.4 Bortfall

Eftersom de flesta uppgifter redovisas per avverkad volym, per hektar eller per meter, används inte uppräkningsfaktorer för att kompensera för bortfall eller liknande. Skattningarna är viktade efter volym eller hektar och det gör att bortfall av aktörer i den nedre skalan av storskaligt skogsbruk får liten påverkan på statistiken.

Det finns som tidigare nämnts ett partiellt bortfall vilket medfört så stor osäkerhet att redovisningen av flera variabler tvingats utelämnas. Det gäller för ny- och skyddsdikning, dikesunderhåll, naturvård, övriga skogsvårdsarbeten, gemensam omkostnad, förvaltning, och hyggesbränning.

Hur fördelningen av svar, bortfall och partiellt bortfall fördelar sig för 10 av undersökningens år framgår av tabellen nedan. Antalet svarande har minskat genom åren, vilket till viss del beror på att företag gått samman.

För den senaste undersökningen har 45 st enkätsvar inte inkommit, vilket är högre än tidigare. Det beror på att urvalet utökats med många nya respondenter. Antal svarande är i samma nivå som föregående år och även arealen som täcks in av de svarande. Volymen som täcks in av enkätsvaren uppskattas vara ca 66 procent av den avverkade nettovolymen i Sverige

Tabell 1 Fördelning av svar och bortfall för 10 årtal

	2005	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal företag	46	47	48	48	49	48	49	48	45	78
Utskickade enkäter	55	55	55	56	56	72	72	72	52	85
Antal besvarade enkäter	48	46	46	41(35)	40(35)	27	30	25	39	40
Areal (1000 ha)	8 629	8 466	8 544	8 251	8 295	8 289	7 838	7 959	8815	8 848
Avverkn (svar) (1000 m ³ fub)	30 754	39 692	53 944	45 959	44 650	43 651	40 672	40 482	49 199	48 949

2.2.5 Bearbetning

Insamlingsförfarandet genomförs av Skogforsk. Enkäter skickas ut så att de finns respondenterna tillhanda i början av året.

I normalfallet får respondenterna fram till 31 mars på sig att besvara förfrågan. Om svar inte inkommit när svarstiden löpt ut skickas en påminnelse ut till dem som inte svarat.

Skogforsk ser till att de inkomna uppgifterna registreras, granskas och rättas. Bearbetningar och skattningar utförs i statistikprogramvaran SAS. Vid behov kompletteras uppgifterna genom återkontakt med uppgiftslämnarna.

Kontroller på makronivå genomförs mot slutet av varje undersökningsomgång.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden förs.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Undersökningen genomförs på liknande sätt varje år. Skogsforsk skickar ut enkäten 15 februari till samtliga mottagare med önskemål om svar före den 31:a Mars. För dem som inte svarat inom den tiden sänds en skriftlig påminnelse i mitten av april. Därefter görs påminnelser per telefon tills samtliga möjliga svar erhålls i mitten av Maj.

Framställningstiden uppgår totalt till ca 100 dagar varav 90 dagar för Skogsforsk och 10 dagar för Skogsstyrelsen.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras årsvis i Skogsstyrelsens statistikdatabas.

3.3 Punktlighet

Publiceras normalt enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i Skogsstyrelsens statistikdatabas

[Skogsstyrelsens statistikdatabas](#)

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Förekommer inte.

4.3 Presentation

Uppgifterna presenteras som tabeller och text i statistiska meddelandet: JO 0307 SM 1801

4.4 Dokumentation

Denna kvalitetsdeklaration tillsammans med statistiska meddelandet utgör dokumentationen.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Skogsstyrelsen har publicerat statistik över kostnader för avverkning, skogsvård och skogsbilväghållning sedan 1950-talet. Statistik över kostnader för storskogsbrukets avverkning har publicerats sedan 1981.

Inför 2018 års skattningar genomfördes ett förtydligande av vad som avses med storskaligt skogsbruk. Det ökade mängden företag som är med i population och urval. Förändringarna förväntas dock inte påverka jämförbarheten nämnvärt eftersom samtliga skattningar är viktade. Den nytillkomna volymen är ca 1,4 procent av den totala volymen och är spridd kring medelvärdet vad gäller kostnadens storlek.

Avseende jämförbarhet är statistiken jämförbar med åren 1981–2018.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

I Sverige finns ingen jämförbar undersökning. Jämförbarheten med andra länder är begränsad eftersom ingen enhetlig metod finns. Viktiga skillnader är att både virkesmarknaderna och skogsskötselmetoder skiljer sig åt mellan olika länder vilket påverkar jämförbarheten.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Annan skogsekonomisk statistik publiceras av Skogsstyrelsen.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Förekommer inte.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 19 kap. 1-3 §§ och 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

C Bevarande och gallring

Frågor kring bevarande och gallring av uppgifter utreds för närvarande av Skogsstyrelsen.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen direkt rapportering förekommer.

F Historik

Som nämnts ovan har Skogsstyrelsen publicerat statistik över kostnader för avverkning, skogsvård och skogsbilvåg hållning sedan 1950-talet. Statistik över kostnader för storskogsbrukets avverkning har publicerats sedan 1981.

Avseende jämförbarhet är statistiken jämförbar med åren 1981–2018. Se även ovan kommentarer under rubriken Jämförbarhet över tid.

Tidigare publicerades drivningsåtgärder på de fyra landsdelarna men nu redovisas endast för norra och södra Sverige. Även de historiska uppgifterna har reviderats enligt denna geografiska uppdelning.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Skogsstyrelsen
Kontaktinformation	Sebastian Constantino
E-post	sebastian.constantino@skogsstyrelsen.se
Telefon	08-514 514 80